

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/24/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116201610
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8116201610.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobcu: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove, so sídlom Slovenská 87, 080 28 Prešov, proti žalovanému: G. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. X, XXX XX D., o zaplatenie 4 019,55 € takto

rozhodol:

- I. Konanie zastavuje.
- II. Po právoplatnosti uznesenia postupuje vec Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove.
- III. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom došlým súdu dňa 27.01.2016 sa žalobca domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 4.019,55 Eur, a to na tom skutkovom základe, že

- dňa 28.12.2012 žalovaná požiadala ÚPSVaR Prešov o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu, ktorý jej bol právoplatne priznaný dňa 08.03.2013 rozhodnutím ÚPSVaR Prešov č. PO2/OPPŽP/SOC/2013/62202 - 003 vo výške 5.636,80 Eur podľa § 43 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. spätne od obdobia 12/2012,
- príspevok bol navýšený dňa 30.07.2013 rozhodnutím č. PO2/OPPŽP/SOC/2013/62202 - 005 na sumu vo výške 5.740,80 Eur,
- dňa 05.03.2013 žalovaná ako užívateľ osobnej asistencie uzavrela s Mgr. T. R. ako osobným asistentom zmluvu o výkone osobnej asistencie datovanej spätne na deň 01.01.2013, pričom následne žalobcovi predkladali výkazy o odpracovaných hodinách osobnej asistencie podpísané Mgr. T. R.,
- počet odpracovaných hodín osobnej asistencie podľa dokladov predložených Mgr. T. R. sa nezhodoval s deklarovávaným počtom odpracovaných hodín v mesačných výkazoch, ktoré úradu predkladala žalovaná. Vzhľadom na túto skutočnosť ÚPSVaR Prešov prehodnotil poskytovanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu pre žalovanú v období od 12/2012 do 1/2014,
- na základe výkazov o odpracovaných hodinách osobnej asistencie predložených žalovanou ÚPSVaR Prešov vyplatil žalobca žalovanej celkovú sumu vo výške 6.168,89 Eur za odpracovanie 2254 hodín osobnej asistencie,
- podľa podkladov, ktoré ÚPSVaR Prešov predložila Mgr. T. R. bolo odpracovaných v uvedenom období 610 hodín osobnej asistencie, za čo mala byť vyplatená suma vo výške 1.669,10 Eur. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná bola povinná vrátiť sumu 4.499,79 Eur, z čoho bola dňa 30.04.2014 uhradená čiastka vo výške 480,24 Eur.

V prílohách k žalobe žalobca predložil súdu výkaz o odpracovaných hodinách osobnej asistencie (č.l. 3 - 16), ďalej zmluvu o výkone osobnej asistencie uzatvorenej medzi žalovanou a osobným asistentom Mgr. T. R. (č.l. 17 až 18), ako aj rozhodnutie o peňažnom príspevku na osobnú asistenciu zo dňa 08.03.2013 (č.l. 20) a o jeho navýšení zo dňa 30.07.2013 (č.l. 19).

Listom zo dňa 05.02.2016 súd vyzval žalobcu, aby uviedol prečo podal žalobu na súd a nepostupoval podľa zák. č. 447/2008 Z.z., a to konkrétne podľa jeho ustanovení § 41 ods. 9 a § 46 ods. 1.

Na výzvu reagoval žalobca podaním došlým súdu dňa 16.02.2016, v ktorom uviedol, že uznesením Okresnej prokuratúry Prešov č. 1Pv 345/14/7707-34 zo dňa 24.05.2015 bolo zastavené trestné stíhanie voči pani N. G. z dôvodu, že menovaná nebola v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedná. Rozsudkom OS Prešov sp. zn. 1T/44/2015-380 zo dňa 16.06.2015 bola v danej veci odsúdená za zločin subvenčného podvodu formou organizovania Ing. N. R., ale keďže menovaná nie je účastníčkou konania v zmysle zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, nebolo možné vyhotoviť rozhodnutie o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa § 41 ods. 9 a § 46 ods. 1 cit. zák..

Súd si následne zabezpečil rozhodnutie Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1Pv 345/14/7707-34 zo dňa 24.04.2015, ktorým bolo trestné stíhanie voči žalovanej týkajúce sa neoprávneného vyplatenia príspevku na osobnú asistenciu zastavené z dôvodu, že obvinená nebola v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedná. Z uznesenia vyplýva, že podľa Znaleckého posudku z odboru psychiatrie č. 57/2014 obvinená G. N. trpí duševnou chorobou, a to bipolárnoafektívnou poruchou, trpela ňou aj v čase skutku, ako aj v čase vyšetrovania, a preto znalcami nebolo doporučené vykonať s ňou úkony trestného konania. V čase skutku bola schopná ovládať svoje konanie, avšak nedokázala rozpoznať nebezpečnosť svojho konania.

Okresný súd Prešov následne rozsudkom č.k. 1T/44/2015 zo dňa 16.06.2015 rozhodol, že obvinení Ing. N. R. a Mgr. T. R. sú vinní, že za účasti žalovanej vylákali od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove neoprávnené plnenie vo výške najmenej 4.499,79 Eur, teda vylákali od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky ktoré nespĺňali, a to tým, že ho uviedli do omylu v otázke ich splnenia a spôsobili väčšiu škodu, čím spáchali zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1,4 písm. a/ Tr. zák. Ing. R. formou organizovania formou organizovania podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a Mgr. R. formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., za čo im bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienene odložený. Zároveň poškodený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

V prejednávanej právnej veci je zrejmé, že žalobca podal žalobu na civilný súd s návrhom na vydanie platobného rozkazu voči žalovanej napriek tomu, že mal informácie, že žalovaná pravdepodobne nie je spôsobilá na právne úkony, pričom súdu tieto informácie v žalobe neuviedol. Podstatou žaloby je vrátenie neoprávnené použitej časti štátom poskytnutého kompenzačného príspevku.

Súdu nie je celkom zrozumiteľné vyjadrenie žalobcu na č.l. 24, ktorým reagoval na výzvu súdu zo dňa 05.02.2016. Súd sa len domnieva, že žalobca volil cestu civilnej žaloby z dôvodu toho, že žalovaná pravdepodobne nie je spôsobilá na právne úkony, resp. jej spôsobilosť môže byť obmedzená z dôvodu duševnej choroby a zároveň z dôvodu, že nemôže vydať rozhodnutie proti Ing. N. R., ktorá nie je účastníčkou konania v zmysle zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Tu si žalobca trochu odporuje v tom, že žaloba nebola podaná na Ing. N. R., ktorá sa mala podieľať na spôsobenej škode, a voči ktorej bol žalobca trestným rozsudkom odkázaný na uplatnenie žaloby v rámci občianskeho právneho konania.

Pre rozhodnutie súdu je však podstatné niečo iné. Predovšetkým súd má za to, že nie je daná jeho právomoc vo veci konať.

Podľa § 41 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia - Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepoužila peňažný príspevok na kompenzáciu na účel, na ktorý jej bol poskytnutý, v lehote ustanovenej týmto zákonom, je povinná vrátiť tento peňažný príspevok do ôsmich dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým jej bola uložená povinnosť peňažný príspevok vrátiť.

Podľa § 46 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia - Ak príslušný orgán zistí, že opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa neprávom poskytuje alebo jednorazový peňažný príspevok sa neprávom poskytol na základe preukázateľne nepravdivých údajov, ktoré uviedla fyzická osoba, ktorej bol tento peňažný príspevok na kompenzáciu priznaný, alebo ak fyzická osoba použila peňažný príspevok na kompenzáciu na iný účel, než na ktorý bol

poskytnutý, príslušný orgán rozhodne o odňatí a zastavení výplaty opakovaného peňažného príspevku a o povinnosti vrátiť jednorazový alebo opakovaný peňažný príspevok.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že orgánom, ktorý rozhoduje o vrátení peňažného príspevku na osobnú asistenciu v prípade ak fyzická osoba, ktorej bol tento peňažný príspevok poskytnutý, v danom prípade žalovaná, tento použila na iný účel než na ktorý bol poskytnutý (to sa stalo aj v tomto prípade, keďže nebol v celom poskytnutom rozsahu použitý na úhradu osobného asistenta) je práve žalobca.

Osobou voči, ktorej má rozhodnutie smerovať je osoba, vo vzťahu ku ktorej bolo vydané rozhodnutie o poskytnutí príspevku a to bez ohľadu na to, kto sa na jeho zneužití podieľal, pretože príspevok bol poskytnutý práve tejto osobe.

Na uvedenom nič nemení ani to, že účastník tohto konania, a teda žalovaná sa javí ako osoba, ktorá by mala byť zbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo minimálne v tejto spôsobilosti obmedzená, teda ide o osobu, u ktorej možno dôvodne pochybovať o jej procesnej spôsobilosti.

Podľa § 53 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia - Na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ak má žalobca pochybnosti o procesnej spôsobilosti žalovanej, tak úprava ako takú situáciu riešiť je uvedená v § 15, ako aj v § 16 Správneho poriadku (§ 16 ods.2 - Správny orgán ustanoví opatrovníka aj účastníkovi konania, ktorého pobyt nie je známy alebo ktorému sa nepodarilo doručiť písomnosť na známu adresu v cudzine a ktorý si neustanovil zástupcu, ako aj účastníkovi konania, ktorý je postihnutý duševnou alebo inou poruchou, pre ktorú nemôže konať, a nemá zákonného zástupcu.).

Podľa § 103 O.s.p kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods.1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Súd má v danej veci za to, že nie je daná jeho právomoc na rozhodovanie, čo je neodstrániteľnou prekážkou konania, pre ktoré musí byť konanie v zmysle § 104 ods.1 O.s.p. zastavené.

Na základe vyššie uvedeného je súd presvedčený o tom, že v prejednávanej veci, ktorej podstatou je vrátenie neoprávnene použitého príspevku na osobnú asistenciu a to na iný účel na aký bol poskytnutý, má právomoc konať a rozhodovať podľa zák. č. § 447/2008 Z.z. práve žalobca.

Po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania teda súd vec postúpi na riešenie príslušnému orgánu, ktorým je v danom prípade Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods.2 O.s.p., kde z procesného hľadiska zastavenie konania podaním návrhu nesprávnemu orgánu zavinil žalobca, avšak žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, preto ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 205 ods.1 O.s.p.)